

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Tervező társadalom

A társadalom rendkívül szövevényes és összetett viszonyok összessége. Szerkezete sokrétű, s előre csupán bizonyos statisztikai valószínűséggel állapítható meg, hogy egy-egy jelenséggel, s különösen döntéssel összefüggésben a struktúra milyen elemei kerülnek előtérbe, milyen viszonyok változnak meg. A gazdasági döntések társadalmi összefüggéseinek vizsgálata a hatékonyság szempontjából sem elhanyagolható. Eppen ezért a közeli és a távolabbi jövőt alaposan és felelősen kell megtervezni. Bethlen Gábor egyik híres mondása szerint a politikát száz évre előre kell csinálni. Bethlen bölcsessége a mai vállalati politikára is igaz. Ismeretes, hogy mintegy évtizede korszakváltás következett be a világ gazdaságában. Fantasztikus gyorsasággal szökött szinte az égig a nyersanyagok ára. Ma már világosan látjuk, hogy a válságot azok a gazdaságok vészelték át a legkönnyebben, amelyek hosszútávú, azaz stratégiai terveket dolgoztak ki. Tény, hogy a szocialista országok nem tartoznak a legfejlettebb országok közé. Azonban jelentős előnyben vannak, hiszen a szocialista társadalom több évtizedes tervezési gyakorlata folytán világossá vált, hogy a sikerhez egyetlen út vezet, a gazdaság és a társadalom viszonyainak elemzése, majd ezt követően a távlati stratégia meghatározása.

Mit jelent a stratégiai tervezés egy vállalat számára? Azt, hogy a legkedvezőbb akciókat, terveket és programokat valósítsa meg. Akkor tevékenykednek jól a szervezők, ha a kidolgozott stratégián alapjaiban hosszú idő alatt sem kell változtatniuk. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy a gazdálkodás taktikáján szükség szerint ne változtassanak, hiszen

csak ekkor tudnak rugalmasan igazodni az igen gyorsan változó körülményekhez. A stratégiai tervezésnek igazából a szükséges változások végiggondolása, a teendők és lehetőségek meghatározása a feladata. Jó néhány magyar vállalat hasznosítja már azokat az elméleti és gyakorlati tapasztalatokat, melyeket az elméleti szakemberek kidolgoztak. Jó példáért nekünk sem kell túl messzire mennünk, hiszen a TAURUS Gumiipari Vállalat távlati tervezési rendszere az eddigi tapasztalatok alapján kitűnőre vizsgázott. Ők már a valóban korszerű módszerek segítségével tervezik meg a jövőt. Figyelik a piac alakulását, a keresletet, gondolnak arra, hogy csak akkor válik a termelésük hatékonyvá, ha takarékosan bánnak az anyagokkal, energiával, s maximálisan kihasználják az emberi tőkében rejlő lehetőséget.

Mindenféle hosszútávú tervezés természetesen bizonyos kockázattal jár, hiszen nagyon hosszú idő várható változásait nehéz tudományos pontossággal megjósolni. Az ilyesféle munkára mégsem szabad sajnálni az időt és a fáradságot. A szűkülő erőforrások, a növekvő piaci verseny, a fennmaradás nehézségei, a szerkezetváltozás igénye ugyanis szükségessé teszi a más, a modernebb szemléletű, azaz a stratégiai tervezést, amelynek segítségével elkerülhetjük a hibás döntéseket.

A szocialista társadalom, a szocialista gazdaság emberért tervezi a jövőt. Remélhetőleg rövidesen mindenütt fölismerik a prognosztizálás szükségességét. Ahhoz, hogy valamennyi jövőbeni célunkat meg tudjuk valósítani, nemcsak minden emberre erőfeszítésre, erre is szükség van.

Petri Ferenc

Szénosztályozó Ifjúsági fesztivál — pályázattal

Magyar pályázó, a budapesti Prizma Tervező Szövetkezet nyerte meg a Mecseki Szénbányák Vállalat nemzetközi pályázatát. A Prizma, amely termelőberendezéseket, elsősorban célgépeket, komplett technológiai sorokat és szerszámokat tervez, most a pályázatra szénosztályozó és -szárító technológiai sort alkotott.

A mecseki szénbányák azért írt ki tervpályázatot, hogy a lehető legjobb műszaki megoldással bővítse szénmosós és -osztályozó művét. A feldolgozás során keletkező kokszalapanyagot, az úgynevezett koncentrátumot, illetve más középterméket akarják minél gazdaságosabban feldolgozni. Ily módon tetemes importot lehetne megtakarítani.

A pályázatot megnyerő szövetkezet — együttműködve a Tatabányai Szénbányák Vállalattal — elsőként Dunaújvárosban, a vasmű kokszolójában állítja fel az új berendezéssort, amelyet 1985-ben helyeznek üzembe.

(MTI)

Népművészeti vásár a Széchenyi téren

Sütőüzem a lakótelepen

A város fejlődésének új domoságait bemutató, hírül adó újságíró legtöbbször könnyű helyzetben van: a közvélemény tájékoztatójaként és magánemberként is örül közös gyarapodásunknak, kimondott vagy leírt szava tehát legjobb meggyőződésén alapul. Olykor olykor azonban előfordul, hogy hiteles tájékoztatásra törekvést személyes kételkedése szepültsíti. Ez utóbbit általában illően elhallgatja, kerülendő a privatizálás veszélyét. Magánügye lenne ez alkalommal is, ha berzenkedését nem erősítették volna fel szomszédai, közelebbi-távolabbi lakótársai, a környék tanácsstagjai ha nem olvasott volna társszerzői levelet néhány héttel ezeltől a Postaládában. A megoldás: a kételkedés, a berzenkedés feloldásához szakember, hozzáértő segítségét kell kérni. Ennyi bevezető után, gondolom, illik elárulni, miről is van szó. Arról a kenyérgyárról, amelynek építéséhez hamarosan hozzákendnek a Gáz utcában.

Indulatok előzmények

A Gáz utcáról tudni kell, hogy a Makkosházi körúttal párhuzamosan fut, egyik oldalán négyszintes házsor, másikon üres földszáv határolja. (Az ottani földdomb elhordása megkezdődött.) A szalagszerű, beépítetlen terület meglehetősen közel van a házakhoz — az indulatok hullámmá váltak épp e tény indította el. Előbb csak szóbeszédre, utóbb a városi tanács végrehajtó bizottságának döntéséből is arról értesültek ugyanis a kör-

nyék lakói, hogy arra a keskeny földszávra kenyérgyárat építenek a közeli elővőben. Egy lakótelep kellős közepén! — csattantak fel rögtön az érdekeltek, a Gáz utcai lakók, s még a közeli Gyöngyvirág utcai tízemeletes házak polgárai is. Hiszen a még hivatalosan el sem készült körütszakasznak amúgyis akkora a forgalma, (hát még milyen lesz!) hogy már csak a gépek, a szállítóautók zaja hiányzott nekik a hajnali nyugalomukhoz...

Szó, mi szó, e sorok írójának magánember-énje is beállt a tiltakozók táborába, de mivel kíváncsisága nagyobb volt, mint aggodalma, megkérte a város főépítészét és a tanács tervosztályának vezetőjét, tájékoztassák a nyilvánosság előtt e döntés indokait. (A hitelesség és tárgyilagosság megkívánja, hogy sietve hozzátegyek: a megkérdőjelezte e kéréssel egyidőben, „önszántukból” is tájékoztatni kívánták a város újságolvasóit.)

Takács Máté és dr. Tóth László szavait megkíséreltem híven tolmácsolni, a magam meggyőződésével természetesen félretéve.

Szeged kenyérét — más üzemek mellett — a Kenyérgyári úton is sülték. A régi gyár gépei elavultak, megérett a felújításra az épület is. A felújítás módjait vizsgáló tervből kiderült, hogy szakaszos korszerűsítésre nincs mód, csak a gyár teljes leállása után lehetne hozzákendni a munkához. Am a városnak addig is kell a kenyér — a többi üzem termelésének fokozása sem pótolná a kiesést. Ráadásul, ha a régi gyár is leáll, meg netalán

üzemzavarral küszködik valamelyik sütőüzem, a város kenyérellátása csődbe jutna. A fontolgatásban az a tény is szerephez jutott, hogy tekintélyes mennyiséggel nőne az elősüjtött kenyér árnya, s az is, hogy a felújítás többbe kerülne, mint egy új üzem építése. (A felújítás — két éves üzemzúnettel — 183 millió forintba került volna.

Az egyetlen lehetőség

Ilyen érvek szóltak tehát az új sütőüzem építése mellett. A következő feladat a telephely kiválasztása volt. Tekintettel az idő sürgetésére, a folyamatos kenyérellátás biztosítására, olyan helyet kellett keresni, amelyen nem kell épületeket szanálni, s ahol a közművek készen várják a kivitelezőket. Az Agyagos utcában (a gyógszertári központ mögött), az új rókusai iskola és egy épülő remiz között, s a kiválasztott Gáz utcában voltak szabad területek. Am az Agyagos utcában olyan a telek alakja, hogy vadonatúj épülettervet kellett volna készíteni, nem lehetett volna az Agrober nyíregyházi tervezőrezlegének másutt már megépített sütőüzem tervét használni. A rókusai iskolánál a közműátvezetések magas költsége miatt lényegesen többbe került volna az építkezés — így hát maradt a Gáz utca, mint egyetlen lehetőség.

Az Országos Építésügyi Szabályzat nem tiltja, hogy sütőüzemet telenítsenek lakótelep, lakóházak szomszédságában. (Igy van ez a Tavasz utcában, s a kisebb sőtöműhelyeknél is.) A Gáz

Egy döntés magyarázata

utcai terület egyébként intézményeknek volt fenntartva a rendezési tervben, tehát valamilyen iárműfogalommal mindenképpen számolniuk kellett volna az ottlakóknak.

Milyen is lesz hát?

A sütőipar szegedi vezetői szerint dolgozók többsége azon a környéken lakik — ök tehát jól járnak. (Az üzem tervezett munkáslétszáma 55.) A három lisztárólió silót — melyek a szomszédos épülettel nagyjából azonos magasságúak — henteente egvszer töltik fel, a késztermékeket pedig kisteherautókkal szállítják el. Az épület 6 és fél méter magas, 90 méter hosszú és 28 méter széles lesz, a lakóháztól 31 méterre. Úgy tervezik, hogy a kerítést falkal takarják majd, s azt ígérk, a lakók nyugalmát semmivel sem foják jobban zavarni, mint ha oda ABC-t vagy Pagyolatot építenének.

Az építkezés egy évig tartó első ütemében az épület, s a kenyérgyártó technológiai sor készül el — 64 millió forintért. A következő években szerelik be a péksüteményeket készítő berendezéseket — 30 millióra lesz még szükség ahhoz. A kivitelezésre az SZMMV vállalkozott — november eleje a kezdés dátuma, 1985 végére már termelnie kell az üzemnek, amelynek lesz boltja is.

Eddig tartott mondanodók hivatalos része. Ezek után már csak arra biztathatjuk az olvasót, maga mérlegelje a folsorakoztatott érvek súlyát.

Pály Katalin

A szegedi Huzavona együttes szórakoztatja a vendégeket

Nagy László felvétele

Karneváli kavalkád a Tisza-parton